

HÅNDBTERING AF SMÅ OG SVAGE GRISE VED KULDUDJÆVNING

Flemming Thorup, Anlæg og miljø

Webinar den 24/8-2017

LFID-12-32389

DISPOSITION

Hvad er små grise ved fødsel?

Hvilke små grise er kolde og sukkerkolde

De kolde grise kan reddes

Brug mindsteamme

Grise som vejer under 650 gram

Andre nye vigtige forsøgsresultater

Konklusion

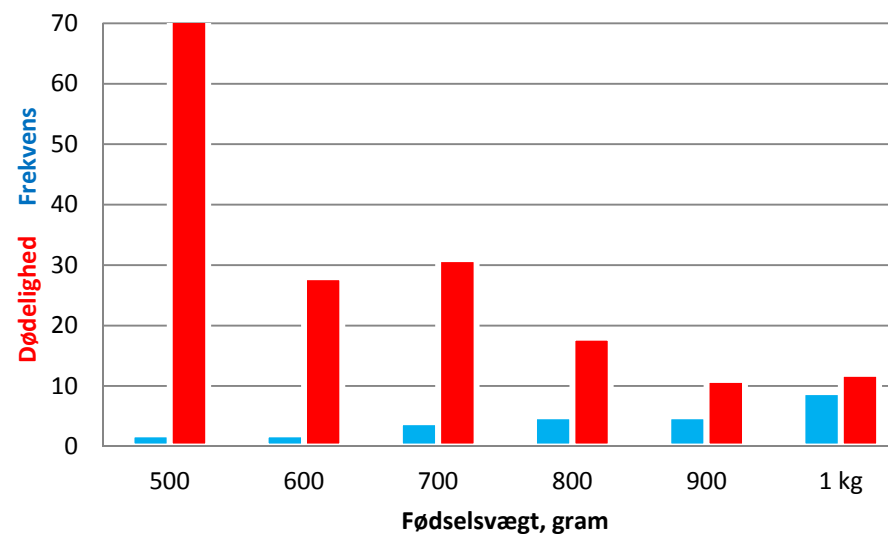
dopf1

DEFINITION AF SMÅ GRISE

Små grise vejer under 1 kg ved fødsel

Det er 15 % af grisene

Dødeligheden er høj

Den eksakte vægt har stor betydning for håndteringen

Dias nummer 3

---

dopf1

- jeg har lige brug for en uddybning af "den eksakte vægt"

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

TAG MED HJEM

Du skal ikke bruge energi på de allermindste grise

Brug en kuffertvægt til at justere øjemålet

40 % af de små grise skal have hjælp

Giv **både** varme og energi

60 % af de små grise klarer sig selv

Dem skal du ikke spille tid på

De små grise kan også fravænnnes

Det kan godt betale sig at gøre en indsats

Dias nummer 4

---

dopf2

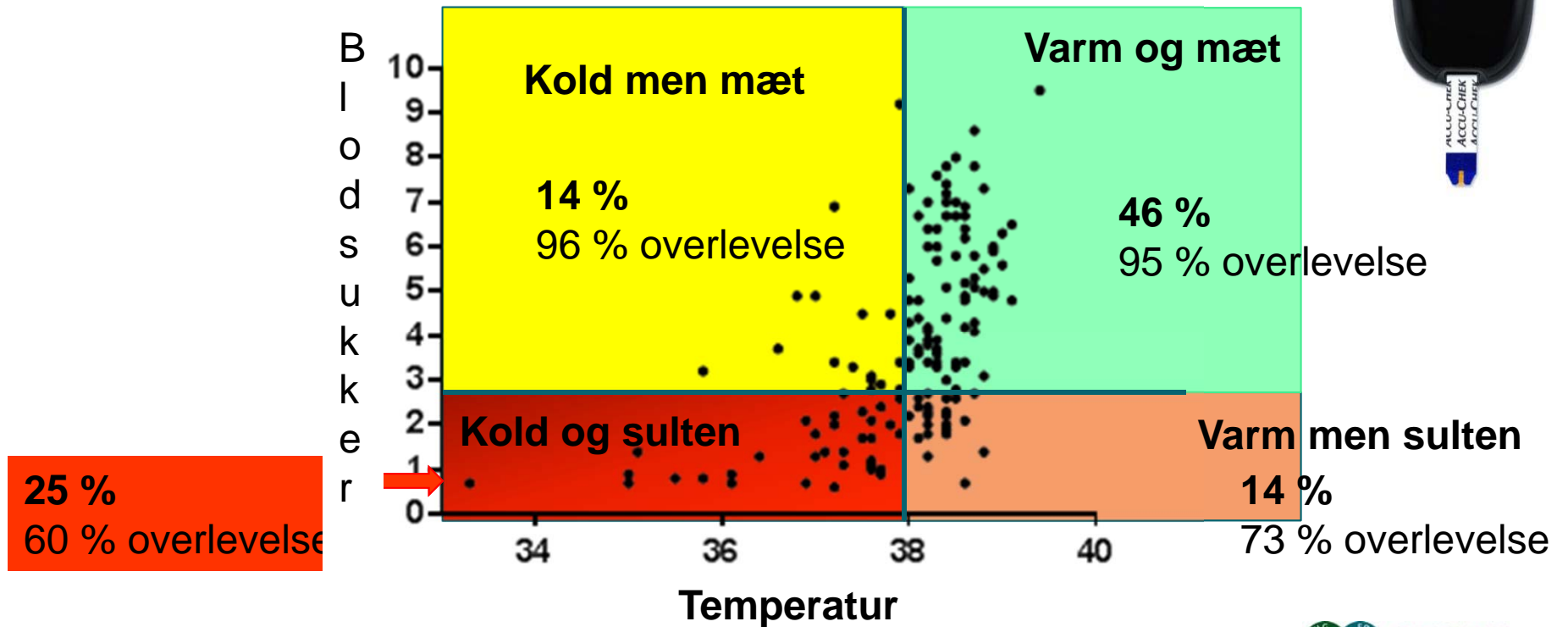
med at bruge energi, mener du vel arbejdstid? man kunne jo foranlediges til at tænke i energitilskud

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

dopf3

DEN KOLDE OG SULTNE LILLE GRIS VED KULDUDJÆVNING

157 SMÅ GRISE. L. H. DINESS. MEDDELELSE 1064

Dias nummer 5

---

dopf3

det vil være godt her at beskrive hvor store de 157 små grise var

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

dopf4

FIND DE UDSATTE GRISE FØR KULDUDJÆVNING

De vejer under 1 kg

De kommer ikke frem til yveret dopf10

Vi finder ikke alle udsatte grise på den måde ☹️

6

Dias nummer 6

---

dopf4

...men hvor mange finder vi, 10%, 50% eller 85 %?

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

dopf10

her vil et billede være oplagt, så man kan se at grisene ikke kommer frem til yveret

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

dopf5

dopf6

KOLDE GRISE

HVIS DU GØR NOGET, SÅ GØR DET GODT

Opvarmes 1 time i kuvøse ved 32-36⁰ C

Giv 5 ml af en 20 % glukose i munden

1. gang: Når grisen lægges i kuvøsen
2. gang: Når grisen lægges til mindsteamme

Der er for lidt glukose i kommercielle energiprodukter

20 % glukose = 200 gram glukose og 1 liter vand

Dyrlægen må ikke udlevere opløst glukose til dig

Dias nummer 7

- dopf5** Inden den planche tænker jeg det vil være godt at genbruge nogle af Trine Kammersgård forsøgsresultater vedr. tildeling af varme til nyfødte pattegrise - HUSk at der er stor udskift i personalet i staldene, så disse forsøgsresultater kender de sandsynligvis ikke din planche 6 kommer herefter meget fin i halen på hvad vi har fundet ud af siden :)
Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017
- dopf6** forklar hvorfor din tanke med 20% glucose kom? teorien bag at det giver mening med ekstra energi...
Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017
- dopf7** skal nok efter næste planche og sammenkobles med de spørgsmål som Inga riber stillede til dig på mail den 20/8 k. 16,05 - så har vi noget hands on, der lige kan bruges i hverdagen :)
Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

FORSØG MED KUVØSE

26 sukkerkolde små grise blev opvarmet i kuvøse og fik forskellige suk kertilskud

Alle grise vejede over 650 gram og under 1 kg

Alle 26 grise var levende 7 dage senere

Hvis grisen vejede under 650 gram, så var det kun 3 af 15 grise, som overlevede ved denne behandling

ALLE SMÅ GRISE LÆGGES TIL MINDSTEAMME

Du flytter færre grise efterfølgende, end hvis grisen bliver hos egen mor

Grise fra kuvøsen lægges direkte til mindsteammen

Det giver høj overlevelse

Det giver højere fravænningsvægt

Hvis mindsteammen lige har faret, så kan grisene få råmælk hos mindsteammen

Husk råmælk til mindsteammens grise

Dias nummer 9

---

dopf8

lave nogle indledende kommentarer at varme er vigtig, men energi i form af råmælk er ligeså vigtig.

Fortæl at råmælken er nødvendig for immunisering (de 5 ml, der rækker)

Resten xx ml giver øget fravænningsvægt.....

...men hvad gør vi ved de mindste grise, vi har varmet op?

Her giver der mening at fortælle om dine erfaringer med ammesøer, mindsteamme, flyt af grise væk fra egen mor - vis konsekvenser i form af øget dødelighed, lavere fravænningsvægt etc.

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

dopf9

LÆG KUN 14 GRISE TIL MINDSTEAMMEN

Hvis en gris dør, så kan du lægge en ny gris til, indtil 2 døgn efter at mindsteammen faredede

10

Dias nummer 10

---

dopf9

forklar lige hvorfor det kun må gøres i de 2 første døgn?

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017

GRISE UNDER 650 GRAM ER MEGET UDSATTE

De er altid kolde og sukkerkolde

De mangler tit råmælksantistoffer

Disse grise kan overleve i nogle besætninger

Køb en kuffertvægt og juster øjemålet

GRISEN UNDER 650 GRAM

5 ml råmælk giver tilstrækkeligt med antistof

Giv fortsat 5 ml 20 % glukose, både når grisen lægges i kuvøse og når den lægges til mindsteammen

Mærk grisen, og se om det er arbejdet værd

ANDEN NY VIDEN 1

Nyfødte grise kan dø af at blive tørret af

Nyfødte grise bruger ikke pattegrisehulen

Hold grisene varme på anden måde

Alle søer giver nok råmælk til at sikre antistofferne

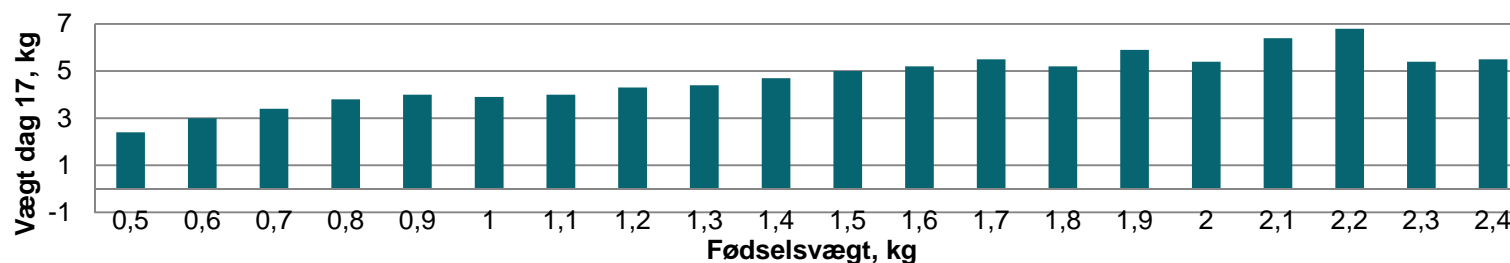
10 ml råmælk rækker til en gris. 5 ml til en **meget lille** gris

Herefter skal grisen have somælk hos en mindsteamme.

ANDEN NY VIDEN 2

Små grise vokser i gennemsnit langsommere end store grise, men de fleste kan fravænnenes ved 4 uger

Du kan kuldudjævne efter **8 timer**

Så kan du spare splitmalkningen 😊

Mælkekopper redder flere normale grise

Mælkekopper øger ikke overlevelsen hos de små grise

KONKLUSION dopf11

Grise som vejer under 650 gram må ikke få for meget tid

Grise mellem 700 gram og 1 kg kan overleve

Find de grise som er kolde og mangler energi.

Giv dem både glukose og varme
og læg dem til en mindsteamme

Dias nummer 15

---

dopf11

tænker det skal linke op til dit dias vedr. tag med hjem ... der mangle lige lidt finpudsning

Dorthe Poulsgård Frandsen; 21-08-2017